

Vágnerově). Ve 20. letech 20. stol. členem ÚMDOČ. 1937 ve Štidle na zahradě U Bábelů Pasekáři, r. Suchánek, h. i za 2. svět. v. 1913-1914 h. škola, děti z Nadslavi a Štidle. Režiséry např. Kupec z Křeliny, Vaňouček z Nadslavi, uč. Lang ze Štidle.

INFORMACE pro MČAD zprac. J. Valenta. Rkp. 1999. kART; Mistopis okresu zprac. Hana Fajstauerová, Jiřina Holá a Ivan Matějka.

Rkp. 1998-2000. PC ART.

Kronika obce.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NÁHLOV, m. č. obce RALSKO, o. Česká Lípa
1929-1938(?) DDS české menšinové školy. 1937-1938 NJS.

INFORMACE pro MČAD: Mistopis okresu zprac. Zdenka Zahrádková.

Rkp. 1998. kART.

SOKA Česká Lípa: Spolky 85.

NAHORUBY, m. č. obce KŘEČOVICE, o. Benešov
1928-1951 KrDO. Předseda V. Douša.

INFORMACE pro MČAD: Mistopis okresu zprac. Slávka Rydlová.

Rkp. 1998. kART.

SOKA Benešov: Spolkový katastr.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NAHOŘANY, o. Náchod
Čtenářský a zábavný spolek Občanská beseda zal. 1894.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NAHOŘANY, m. č. obce ČESTICE, o. Strakonice
ŠS už na poč. 20. stol. 1912 Dr. Perlimpinpin, 1913 Dráteník, obě r. uč. Ad. Loucký. Ochotníci 1919 Fidlavačka, výnos na žákovskou knihovnu. Jevišťe půjčeno od Dkr z Krušlova.

Již od převratu projevovala byla mezi mládeží touha po hraní divadla. Místní odbor Národní jednoty Pošumavské a později místní osvětová komise vzala věc za svou a pořídila pěkné jeviště se čtyřmi proměnami. Na oponě pohled Nahořan od Haje. Jevišťe stálo 2834,99 Kč, obec darovala potřebné dříví a potřebný obnos zapůjčila. Při rozdělování nájemného z honitby darovali občané 180,- Kč, ministerstvo školství a národní osvěty poskytlo 500 Kč subvence, přebytkem pokladniční hotovosti přispíval odbor Národní jednoty Pošumavské a zbytek uhrazen výtěžkem z divadel a zábav. Jevišťe přivezl zdarma od malíře J. Kareše ze Zdikova starosta František Komrský. Zápis v kronice obce roku 1924.

1921 K. Havlíček Borovský, Sňatek na zkoušku, 1924 Srážka vlaků, Mlsáníčko, Lapený Samsoněk, Ferdinand spí, 1925 Na rodné hroudě, Bělohorská mračna, Staré hřích, 1926 Směry života, Červ, Za cizí hřích, 1927 Třetí zvonění, 1928 Ta naše Máňa, 1929 Koflíček Marie Terezie, 1930 Děda Štráchal jede za panem presidentem, 1931 Pepička z malé hospůdky. Vše r. řídící uč. Staněk. 1937 spolu s osvětovou komisí předělali staré jeviště na nové do sálu Fr. Komrsky a připlatili na to 2000 Kč. 1937 Kuplety, 1938 Mařenku si neber, r. Loudová, Pravda na útěku. 1939 MOK K sobě blíž (hra povolena okr. úřadem pod dohlídkou četnické asistence z Čestic), 1940 Česká maminka. 1939 Mládež NS Do třetice všeho dobrého, 1941 Jakubův dvůr, 1942 Vesnička pod horami, Návrat k půdě, Paličova dcera. Ochotníci 1941 Václav Hrobčický z Hrobčic (výtěžek na úhradu hasičského náradí), 1942 Noc na Karlštejně.

Po 2. svět. v. se hrálo jednorázově. 1946-1947 Jindra (I. a II. díl), 1947 Románek na horách, 1948 Falešná kočička, r. K. Černý, 1949 Žofčin román. DS ČSM 1954 Života klam - trestá se sám, 1955

Ženský zákon. Výrazný podíl na kulturním životě ředitel školy (v 50. letech K. Černý), vedli div. nejen v rámci školy, ale i dospěle ochotníky. 1950 Vojnarka, 1957 Reprezentantka domu, 1957 Kristýna, 1961 Dům na rozcestí, Moje teta, tvoje teta.

ŠS od 20. let pod ved. J. Staňka, 1924 Honza v zakletém zámku, 1925 Bláha Švik, 1926 Nanynka z Týnice, 1927 Jiříkovy housle, 1930 Stolečku, prostři se, 1931 Dvě Maryčky, 1934 Uzdravená princezna, 1936 Slavný mistr Kopřiva, Zázračná socha, 1937 Trampoty mistra Konopáska, 1938 Vánoční země. Místní dorost 1936 veselohra Kandidáti ženitby, na Boží hod za ved. řídícího uč. Jindř. Staňka. Poválečná představení r. řídící uč. K. Černý, např. 1947 Nejkrásnější vánoce.

INFORMACE pro MČAD: Mistopis okresu zprac. Milan Hankovec

a Václav Slanař. Rkp. 1998-2000. PC ART.

Obecná škola: Kronika 1897-1933, kronika 1940-1975.

Pamětní kniha pro obec Nahořany 1918-1955.

1940 zakoupeno školou LD za 400 Kč. Kampelička darovala 200 Kč, zbytek uhrazen z výnosů představení. 1940 Jak Kašpárek pomohl Drndálkovi, O mlsné princezně, O chytré princezně, 1943 Jak Kašpárek zatočil s čerty, Honzovi se nechce do školy, Kašpárek policajtem, 1948 Ošizený hastrman, Honzova maminka. Na podzim 1948 zakoupeno LD za 1600 Kč. Výnos z představení O mlsné princezně (65 Kč) věnován na zakoupení nábytku pro loutkové divadlo. 1949 Kašpárek a krejčík Jehlička, Baba Jaga (výnos na zakoupení a podlepení nových scén). 1949 Zlatý brouk, 1952 Kašpárek a jeho koníček, 1957 Jak stařeček měnil, Zajičkovo dobrodružství, Kutilka a Kuťásek, Hrnečku, vař.

NÁCHOD, viz též BABÍ, BĚLOVES, DOBROŠOV, JIZBICE, MALÉ POŘÍČÍ, PAVLIŠOV, STARÉ MĚSTO NAD METUJÍ, o. Náchod

S východočeským regionem souvisí zřejmě Mastičkář drkoleniský (14. stol.), v němž sluha Rubín ve chvále mastí připomíná Náchod a Dobrušku. Ve 2. pol. 18. stol. složil místní sladovnický tovaryš Killar hru Komédie o sv. Jiřím mučedníku. 1797 zřídil Petr Biron, vévoda Kuronský, zámecké divadlo, v němž téhož roku nejprve amatéři a druhý den profes. zahráli Mozartovu operu Don Giovanni.

Protože chtěl vévoda otevřít divadlo tehdy novou operou Don Juan, byla tato pilně studována náchodskými amatéry (většinou muzikálními písaři a dcerami úředníků). K řádnému obsazení orchestru museli získat a pozvat nejlepší virtuosity a milovníky hudby. Těchto dostavilo se početně, celkem 36 osob, a byli na vévodovy náklady ubytováni a stravováni v městě Náchodě. Nedlouho před zahájením dorazil do Náchoda vévoda se svými třemi princeznami, skvělým dvorním úřadem a svým 80tičlenným doprovodem, v to počítaje i jeho 12člennou kapelu, složenou většinou z Čechů, a jeho 10člennou divadelní družinu. Třetí den po příjezdu byla tato velká opera dávana od amatérů, kteří sklídili od vévody velkou pochvalu, a příští den ji opakovala jeho divadelní skupina. Uvedení tohoto divadla v tak krátkém čase a stravování příznivců hudby z cizích panství, většinou honorace s kočáry, stálo vévodu hodně peněz, což tento rád zaplatil.

Z paměti vrchnostenského důchodního Jana Müllera.

Tradice zámeckého divadla pokračovala i po smrti vévody. (Div. sál na zámku zanikl v 2. pol. 19. stol. přestavbou na úřednické byty.)

Pod „režisérským“ dohledem dědičky Vilemíny Kateřiny Bedříšky koncem druhého desetiletí 19. století a za spolupráce místních hudebníků v čele s kantorem Janem Kalinou a jeho synem